

NŠAL 221, Društvo za mladinske domove

0.1 t. m., 1 š.

Društvo je bilo ustanovljeno leta 1919 z namenom ustanavljanja Mladinskih domov za dečke, ki v domači hiši niso imeli zadostnega nadzora ali primerne vzgoje in so bili izpostavljeni nevarnostim ulice in pohajkovanju. Pobudo za ustanovitev mladinskega doma na Kodeljevem pri Ljubljani je dalo društvo Dobrodelnost, ki je od dravske divizije izposlovalo 5 barak in jih preuredilo v prvi mladinski dom. Iz društva Dobrodelnost je nastalo samostojno Društvo za mladinske domove, katerega glavna skrb je bila oskrbovanje doma na Kodeljevem.

Leta 1925 so zgradili nov dom v katerega je dnevno prihajalo okoli 250 dečkov, za katere so salezijanci pripravljali vsakovrstne vzgojne programe.

Društvo za mladinske domove se je pri gradnji močno zadolžilo, zato je v letu 1929 prišlo do zapleta, ker niso bili sposobni vrniti dolga Ljudski posojilnici v Ljubljani. Po dolgotrajnih pogajanjih so dom leta 1931 odkupili salezijanci, ki so nato dolg v naslednjih letih s težavo odplačali, dom pa preimenovali v Salezijanski mladinski dom.

Vir: Bogdan Kolar: *Salezijanci – sto let na Slovenskem. 1901–2001*, str. 162–165 in arhiv društva.

Gradivo je bilo v NŠAL že pred letom 1980 in se je nahajalo v fondu NŠAL 217, Škofijsko društvo za varstvo sirot v Ljubljani. Gradivo je bilo delno urejeno in popisano. Na novo je bilo urejeno v septembru 2009. Gre v glavnem za gradivo, ki se nanaša na ustanovitev društva in gradnjo novega doma na Kodeljeve v letih 1924/25. Gradivo se je verjetno ohranilo v zapuščine Frana Lavtižarja, ki je bil nekaj let predsednik društva.

Blaž Otrin

POPIS GRADIVA:

Š. 1

Pravila društva

- Pravila 1919.
- Osnutki in kopije pravil.

Spisi iz poslovanja društva.

- Spisi ob ustanovitvi društva; 1919, 1920.
- Najemne pogodbe za zemljišča mladinskega doma v Kodeljevem; 1919–1924.
- Pismo in izjava Nikolaja Ogriča, kino-operaterja v Mladinskem domu v Kodeljevem; 1923/24.
- Vloga direkciji za državne železnice v Zagrebu za prehod čez dolenjsko železnico ob Ljubljani.
- Pisma ravnatelja Mladinskega doma na Kodeljevem J. Mazeta SDB glede preskrbe doma Franu Lavtižarju, 1923/24.
- Proračun vzdrževalnin in osebja in obrata Mladinskega doma za šolsko leto 1923–24.
- Razni spisi glede vzdrževanje Mladinskega doma; 1921–23.
- Prošnje za podpore; 1923, 1924, 1927.

Gradnja novega zgradbe Mladinskega doma na Kodeljevem:

- Nakup zemljišča za nov Mladinski dom na Kodeljevem; dopisi, kupona pogodba, sklep, zapisnik odborove seje 6. 1. 1922; 1922/23.
- Članek iz časopisa *Jutro*, ki je napadel gradnjo Mladinskega doma na Kodeljevem, 29. 5. 1923 in odgovor v *Slovincu*; 30. 5. 1930.
- Sejni zapisniki stavbnega odbora; 1923/1924.
- Splošni pogoji za zgradbo Mladinskega doma na Kodeljevem.
- Razpisi del.
- Ponudbe.
- Tabela s pregledom ponudb.
- Koncept pisma arhitektu Jožetu Plečniku; 14. 1. 1924 in njegov odgovor; 18. 1. 1924.
- Nakup kamnitega oltarja iz graščine Šinkovturn; 1924.
- Dopisi intendantskega slagališta Dravske divizijske oblasti glede vodovoda; 1924.
- Vloge na občino Moste pri Ljubljani za izdajo gradbenega dovoljenja; 1924.
- Izjava barona Codellija, da lahko društvo postavi novo zgradbo na rob parcele ter lahko začasno uporablja njegovo dovozno pot; 1924.
- Sklep članov zadruga stavbenikov za Slovenijo v Ljubljani o bojkotu razpisa za gradnjo Mladinskega doma, 4. 4. 1924.
- Osnutek stavbne pogodbe s podjetjem Viljem Treo.
- Načrti Mladinskega doma na Kodeljevem;
  - Načrt kanalizacije
  - Načrt izkopa za klet.
  - Načrt kletnega zidovja
  - Načrt zidovja v pritličju
  - Načrt zidovja v I. nadstropju
- Stavbeni dnevnik št. III. za gradnjo Mladinskega doma na Kodeljevem, 1924/25.
- Dovoljenje policijske direkcije za pobiranje prostovoljnih darov v občini Moste; 1924.
- Inventar mladinskega doma na Kodeljevem; 1927.
- Razni spisi glede gradnje.